

Обратно към статията

Враца, или бизнесът извън "Химко"

От **Деница Ватева**

Последна промяна в 15:42 на 11 авг 2009, 2023 прочитания, [18 коментара](#)

Провокиран от класацията на Института за пазарна икономика "Местни условия за правене на бизнес", "Дневник" реши да види на място как се справя бизнесът в градовете, класирани в челото на класацията, както и в тези, които са в дъното. Вчера ви представихме Търговище, според ИПИ градът, в който общинската администрация е създала най-добри условия на местните предприемачи. Днес продължаваме с Враца - на второ място в класацията. Очаквайте още Плевен и Стара Загора, която е последна в класацията на областните градове.

Враца влезе в новините през последния месец с две неща: кметът ѝ Тотю Младенов стана министър на труда и социалната политика, а градът зае едно от лидерските места в класацията на Института за пазарна икономика за добри условия за бизнес. И ако първото се свързва с личните качества на ръководителя на местната администрация, то добрите условия би трябвало да са дело на всички работещи в нея.

Северозападна България е известна с високата си безработица и бързото обезлюдяване. Въпреки че е разположен между столицата и река Дунав, инфраструктурата в района съвсем не е в добро състояние, което силно затруднява създаването на работещ бизнес. Допреди години икономиката на Враца и животът на хиляди хора в града се свързваше основно с химическото предприятие "Химко". Сега по данни на регионалната търговско-промишлена палата има между 2 и 3 хил. фирми, които активно развиват дейност. Преобладаващата част от тях са микро- и малки предприятия.

Враца е град със сравнително ниско ниво на местните данъци, а общината е създала център за обслужване на граждани, чиято работа значително съкращава административните процедури. Някои услуги като издаване на удостоверение за данъчна оценка или за наличие или липса на задължения са безплатни. Предимство е и фактът, че има обособени три индустриални зони със сравнително добра инфраструктура, разделение на дейностите и комуникации. "От тази година се работи усилено по газификацията на града, което ще бъде още едно преимущество за фирмите в региона", съобщи зам.-кметът на общината Тони Милева. Всъщност проектът за газификация съвсем не е нов, но изпълнението му се забави през последните години. Сега надеждите са, че фирмата "Рила газ" бързо ще покрие поне индустриалните зони, за да се съкратят част от разходите на предприятията.

Европрограми на прицел

В момента Враца разработва няколко проекта по европейски програми. Със средства от програма "Регионално развитие" в града се ремонтират улици и детски градини. Подготвя се и проект за разширение на регионалното депо за отпадъци. Голямата гордост на местната администрация обаче е мащабният европроект за водния цикъл на града, по който предстои да започне работа. Изглежда той дава надежда и местния бизнес, тъй като вече има създадени микропредприятия, които да работят като подизпълнители по него.

Работата с европрограмите обаче съвсем не е лесна за местния бизнес. "Проблемите идват от централната администрация, която се бави с проектите", разказва изпълнителният директор на местната търговско-промишлена палата Илиана Филипова. Според нея най-големите трудности са по програма "Конкурентоспособност". "Имаме дори случаи, в които заради забавяне и други проблеми на

фирмите им се налага сами да канцелират проектите", казва още тя.

Взаимоотношенията

Голямо бреме за местния бизнес е ненавременното възстановяване на ДДС, което не е изолиран проблем за Враца, разказва Филипова. Според нея фирмите от региона нямат други проблеми с местните власти. Такова е мнението и на общината. "Имаме изградено добро тристранно сътрудничество между община, работодатели и синдикати", казва Тони Милева, според която местната тристранка обсъждала всички каузи. Не всички мениджъри обаче са съгласни с тази почти идилична картина. "Не получаваме особена подкрепа", казва Диана Върганова, мениджър в предприятието за електроника и електромеханика "Ромтех". Според нея един от големите проблеми е с инфраструктурата, за което вина имат и местната, и централната власт.

Влиянието на кризата

Финансовата криза е засегнала местния бизнес във Враца. "Поръчките намаляха, наложи се да съкратим част от персонала", казва Иво Върганов, друг от мениджърите на "Ромтех". Компанията, която е джойнт венчър между българската "Интелигентни системи за сигурност" и холандската Rommens Instrumenten- en Apparatenbouw B.V., работи предимно за Западна Европа. Сега усилията са съсредоточени в намирането на нови партньори и презентиране на дружеството на различни пазари, с което да се компенсира спадът в поръчките.

"Във Враца има огромна фирмена задлъжнялост и фалити на дребни фирми", казва Илиана Филипова от търговско-промишлената палата. "Всеки ден оборотите ни намаляват, има доста колеги, които не издържат и обмислят затваряне", потвърждава казва и Блага, управител на магазин за дрехи. Според нея спадът в приходите на търговците е започнал още през есента на миналата година, но се е усетил силно през първите месеци на тази, когато са започнали и съкращенията по фирмите. "Забелязваме и приток на завръщащи се от чужбина емигранти, което може би ще увеличи проблемите с безработицата", казват и от търговско-промишлената палата.

Нови възможности

За да разнообрази бизнес възможностите във Враца, общината полага усилия да развива туризма. Местната администрация участва в туристически изложения, подготвя проекти по европейски програми и реставрира съвместно с различни организации и фирми паметници на културата. "В центъра на Враца има и туристически център, който да предоставя информация за забележителностите в региона", казва зам.-кметницата Тони Милева. Според нея този сектор има огромен потенциал, но все още регионът е непознат, въпреки че в града са регистрирани 138 обекта за туризъм, от които 22 хотела. Безспорно най-голямата забележителност е пещерата "Леденика", която годишно се посещава от около 50 хил. туристи. В района е и проходът "Вратцата", както и връх Околчица и парк "Христо Ботев". Има възможности както за пешеходен или екстремен, така и за културен туризъм. "Нашите данни показват, че средният престой в града се увеличава и вече е 3.2 дни", е оптимист Милева.

Местните приходи са 3.4 млн. лв. за седем месеца

От началото на годината до края на юли община Враца е събрала 3.4 млн. лв. приходи от местни данъци и такси, сочи справка в общината. Това е малко над 60% изпълнение на годишния план от общо 5.8 млн. лв. Най-много средства в общината са постъпили от такса битови отпадъци - 1.6 млн. лв. или 73% изпълнение на плана. Над 550 хил. лв. са събрани от данъци за недвижими имоти и превозни средства, а над 130 хил. лв. от патентен данък. Постъпленията в местната администрация от глоби са малко над 4600 лв., а от такси за административни услуги - над 18 хил. лв. Справката показва още, че е преизпълнен планът в частта "други данъци", където има събрани над 4 хил. лв. при заложен 3200 лв.

Въпреки старанието на общината да подобри условията за бизнес Враца остава сред градовете с висока безработица

Фотограф: Красимир Юскеселиев

Заради кризата са намалели поръчките на компанията за електроника "Ромтех"

Фотограф: Красимир Юскеселиев

И във Враца, както и в останалите градове, тази година сезонът на търговските промоции е много дълъг

Фотограф: **Красимир Юскеселиев**

© 2001 – 2009 Икономедиа АД съгласно [Общи условия](#) за ползване. Уеб разработка на [Икономедиа](#) + дизайн на [Cog Graphics](#). Някои снимки © 2009 Associated Press и Reuters. Всички права запазени.